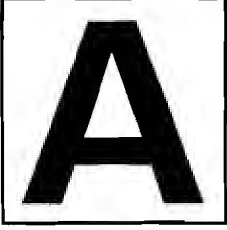
सहायक पूर्व परीक्षा - २०११

2011 Code : RUM

परीक्षा दि. २८ ऑगस्ट, २०११

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : दीड तास

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 300

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे, त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. एका शंकूची त्रिज्या 20% ने कमी केली व उंची 50% ने वाढविली. तर त्याच्या आकारमानात होणारा बदल

(1) 4% घट (2) 4% वाढ

(3) 20% वाढ (4) 20% घट

The radius of a cone is decreased by 20% and the height is increased by 50%. The change in the volume of the cone is

(1) 4% decrease (2) 4% increase

(3) 20% increase (4) 20% decrease

2. $\sqrt{2}$, $\sqrt{8}$, $\sqrt{18}$, $\sqrt{32}$ ... या अंकगणिती श्रेणीकरीता

S_{10} = ...

(1) $55\sqrt{2}$ (2) $5\sqrt{2}$ (3) 20 (4) $10\sqrt{2}$

For A.P. $\sqrt{2}$, $\sqrt{8}$, $\sqrt{18}$, $\sqrt{32}$ ...

S_{10} = ...

(1) $55\sqrt{2}$ (2) $5\sqrt{2}$ (3) 20 (4) $10\sqrt{2}$

3. एका तीन अंकी संख्येतीळ शतम स्थानाचा अंक व एकम् स्थानाचा अंक यांची बेरीज ही दहम स्थानाच्या अंकापेक्षा 1 ने कमी आहे. ती संख्या अंकाच्या बेरजेच्या 17 पट आहे. त्या संख्येत 198 मिळविले असता संख्येतील अंकाचे क्रम उलट होतात. तर ती मूळ संख्या कोणती ?

(1) 351 (2) 153 (3) 135 (4) 151

In a three-digit number, the sum of the digits at hundreds place and units place is 1 less than the digit at the tens place. The number is 17 times the sum of the three digits. If 198 is added to the original number, the order of the digits is reversed. Then what is the original number ?

(1) 351 (2) 153 (3) 135 (4) 151

4. कर्ज घेतलेल्या एका रकमेची दोन समान वार्षिक हप्त्यात परत फेड केली. प्रत्येक हप्ता ₹ 4704 होता. जर चक्रवाढ व्याजाचा दर 12% असेल तर कर्ज घेतलेली रक्कम =

(1) ₹ 7500 (2) ₹ 8500 (3) ₹ 7000 (4) ₹ 7950

A certain loan was repaid in two equal and annual instalments of ₹ 4704 each. If the rate of compound interest was 12%, then the sum borrowed was

(1) ₹ 7500 (2) ₹ 8500 (3) ₹ 7000 (4) ₹ 7950

5. एका वस्तुची किंमत ₹ 5000 आहे. जर त्यावस्तुवर 12% सुट मिळाल्यास त्या वस्तुची किंमत ______ होईल.

(1) ₹ 4400 (2) ₹ 4880 (3) ₹ 4940 (4) ₹ 4988

The price of an item is ₹ 5000. If there is 12% discount on it, the price of that item would be

(1) ₹ 4400 (2) ₹ 4880 (3) ₹ 4940 (4) ₹ 4988

6. एका समितीतील 2/3 सदस्य स्त्रिया आहेत. पुरूष सदस्यांपैकी 1/4 विवाहित आहेत. पुरूषांपैकी 9 अविवाहित आहेत. तर त्या समितीतील सदस्यांची एकूण संख्या

(1) 48 (2) 27 (3) 36 (4) 42

2/3 of the members of a committee are women. 1/4 of the men in the committee are married. If the number of bachelor men in the committee is 9, then the total number of members of the committee is

(1) 48 (2) 27 (3) 36 (4) 42

---

7. एका साधेपेय कारखान्यात एक यंत्र 840 बॉटल 6 तासात भरते. 5 तासात ते यंत्र किती बॉटल भरेल ?

(1) 840 (2) 800 (3) 740 (4) 700

A machine in a soft drink factory fills 840 bottles in 6 hours. How many bottles will it fill in 5 hours ?

(1) 840 (2) 800 (3) 740 (4) 700

---

8. खुर्च्यांचा एक संच रोखीने ₹ 2000 ला मिळतो. किंवा हप्ता योजनेत ₹ 1200 सुरूवातीचा हप्ता भरून ₹ 860 सहा महिन्यानंतर एका हप्त्यांत भरावे लागतात. तर हप्त्याने घेण्याच्या व्यवहारातील व्याज आकारणीचा दर प्र.व. _________ असेल.

(1) 10% (2) 12% (3) 12·5% (4) 15%

A set of chairs is available for ₹ 2000 cash or for ₹ 1200 cash down payment and ₹ 860 to be paid after six months in one instalment. The rate of interest charged under the instalment scheme is _________ p.a.

(1) 10% (2) 12% (3) 12·5% (4) 15%

---

9. $\dfrac{69842 \times 69842 - 30158 \times 30158}{69842 - 30158}$ ची किंमत किती ?

(1) 69842 (2) 36684

(3) 30158 (4) 100000

Find the value of $\dfrac{69842 \times 69842 - 30158 \times 30158}{69842 - 30158}$.

(1) 69842 (2) 36684

(3) 30158 (4) 100000

---

10. एका गोलाचे वक्रपृष्ठफळ 314 सेंमी^{2} आहे. तर त्या गोलाचे घनफळ ________ सेंमी^{3}.

(1) 520 (2) 521 (3) $523\frac{1}{3}$ (4) $522\frac{1}{3}$

Surface area of a sphere is 314 cm^2. Then the volume of the sphere is ________ cm^3.

(1) 520 (2) 521 (3) $523\frac{1}{3}$ (4) $522\frac{1}{3}$

---

11. जर एका नियमीत बहुकोनाचे बाहेरील कोनाचे माप 45° असल्यास त्या बहुकोनाला किती बाजु असतील ?

(1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 8

How many sides does a regular polygon have if the measure of an exterior angle is 45° ?

(1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 8

---

12. जर आपण $(20 - 5 \times 2 + 3 - 18 \div 9)$ ला बरोबर सोडवू तर आपल्याला ________ हे उत्तर मिळते.

(1) $\frac{15}{9}$ (2) $\frac{46}{9}$ (3) 11 (4) 31

If we solve correctly $(20 - 5 \times 2 + 3 - 18 \div 9)$ then we get the answer

(1) $\frac{15}{9}$ (2) $\frac{46}{9}$ (3) 11 (4) 31

---

13. $\frac{7}{5} - \frac{4}{25}\sqrt{24}$ याचे वर्गमूळ ________ आहे.

(1) $\sqrt{8} - \sqrt{3}$ (2) $\frac{2}{5}\sqrt{8} - \sqrt{3}$

(3) $\frac{2}{5}\sqrt{8} - \frac{1}{5}\sqrt{3}$ (4) $\frac{1}{5}\sqrt{8} - \frac{2}{5}\sqrt{3}$

The square root of $\frac{7}{5} - \frac{4}{25}\sqrt{24}$ is

(1) $\sqrt{8} - \sqrt{3}$ (2) $\frac{2}{5}\sqrt{8} - \sqrt{3}$

(3) $\frac{2}{5}\sqrt{8} - \frac{1}{5}\sqrt{3}$ (4) $\frac{1}{5}\sqrt{8} - \frac{2}{5}\sqrt{3}$

---

14. जर 24x या तीन अंकीसंख्येत 9 ने पुर्ण भाग जात असल्यास, x ची किंमत किती ?

(1) 8 (2) 7 (3) 5 (4) 3

If a three-digit number 24x is divisible by 9, what is the value of x ?

(1) 8 (2) 7 (3) 5 (4) 3

15. सरळरूप दया :

$$\sqrt{2.25} \times \sqrt{0.\bar{4}}$$

(1) 1 (2) 0·3 (3) 2 (4) 2/3

Simplify :

$$\sqrt{2.25} \times \sqrt{0.\bar{4}}$$

(1) 1 (2) 0·3 (3) 2 (4) 2/3

16. 51 ते 70 संख्ये पर्यंत येणाऱ्या विषम संख्यांची बेरीज त्याच दरम्यान येणाऱ्या सम संख्यांच्या बेरजेपेक्षा कितीने कमी आहे ?

(1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

How much less is the sum of odd numbers between 51 to 70, from the sum of even numbers between the same ?

(1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

17. जर a > 0, b > 0 आणि c > 0 तर $a + \dfrac{1}{b + \dfrac{1}{c}} = \ldots$

(1) $\dfrac{a + b}{bc + 1}$ (2) $\dfrac{abc + a + c}{bc + 1}$

(3) $\dfrac{abc + bc + 1}{bc + 1}$ (4) $\dfrac{abc + b + c}{bc + 1}$

If a > 0, b > 0 and c > 0, then $a + \dfrac{1}{b + \dfrac{1}{c}} = \ldots$

(1) $\dfrac{a + b}{bc + 1}$ (2) $\dfrac{abc + a + c}{bc + 1}$

(3) $\dfrac{abc + bc + 1}{bc + 1}$ (4) $\dfrac{abc + b + c}{bc + 1}$

18. राम ने एक आलमारी 10% करासहील ₹ 3300 ला विकत घेतली. त्या आलमारीची कर लावण्यापूर्वीची किंमत किती ?

(1) ₹ 2970 (2) ₹ 3000

(3) ₹ 3033 (4) ₹ 3267

Ram bought a cupboard for ₹ 3300 including tax of 10%. Find the original price of the cupboard before tax was added.

(1) ₹ 2970 (2) ₹ 3000

(3) ₹ 3033 (4) ₹ 3267

---

19. $\sqrt{-4}$ ही संख्या करणी नाही. कारण ________
त्याचे खालीलपैकी कोणते कारण ***असत्य*** आहे ?

(1) ती संख्या परिमेय संख्येचे वर्गमूळ नाही.

(2) तिचा वर्ग घन संख्या नाही.

(3) ती वास्तव संख्या नाही.

(4) ती अपरिमेय संख्या नाही.

$\sqrt{-4}$ is not a surd because ________
Which of the following reasons is ***incorrect*** ?

(1) it is not a root of a rational number.

(2) its square is not a positive number.

(3) it is not a real number.

(4) it is not an irrational number.

---

20. एका फुटबॉल संघाने त्यांनी पूर्ण खेळलेल्या स्पर्धांपैकी 10 स्पर्धा जिंकल्या जर त्यांचा जिंकण्याचा शेकडा दर 40 होता तर ते एकूण किती स्पर्धा खेळले ?

(1) 20 (2) 25 (3) 30 (4) 40

A football team won 10 matches out of the total number of matches they played. If their win percentage was 40, then how many matches did they play in all ?

(1) 20 (2) 25 (3) 30 (4) 40

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

21. 60 W शक्तीचा एक बल्ब 6 तास वापरला तर किती विद्युत ऊर्जा वापरली जाईल ?

(1) 10 units (2) 360 units (3) 0·36 unit (4) 0·1 unit

If a 60 W electric bulb is lighted for 6 hours, how much electrical energy is consumed ?

(1) 10 units (2) 360 units (3) 0·36 unit (4) 0·1 unit

---

22. एका किरणोत्सारी पदार्थाचा अर्धआयुष्य काल 4 तास आहे. तर 3 अर्धआयुष्य कालावधीनंतर त्याच्या कितव्या हिस्स्याचा ह्रास होईल ?

(1) $\frac{1}{8}$ (2) $\frac{7}{8}$ (3) $\frac{1}{4}$ (4) $\frac{3}{4}$

A radioactive substance has a half life of 4 hours. What fraction of the original substance will decay after 3 half lives ?

(1) $\frac{1}{8}$ (2) $\frac{7}{8}$ (3) $\frac{1}{4}$ (4) $\frac{3}{4}$

---

23. प्रत्येक युनिटला ₹ 5 दराने सौरशक्तीचे एका वर्षाचे बिल ₹ ________ होईल.

(1) 85×10^{17} (2) 35×10^{17}

(3) 10^{17} (4) 12×10^{17}

Power bill of solar energy per year at the rate of ₹ 5 per unit will be ₹ ________

(1) 85×10^{17} (2) 35×10^{17}

(3) 10^{17} (4) 12×10^{17}

---

24. वाहकातील दोन बिंदुमधील विद्युत विभवांतर (V) ________ या द्वारे व्यक्त केला जातो.

(1) $V = \frac{\text{कार्य (W)}}{\text{प्रभार (Q)}}$ (2) $V = \frac{\text{कार्य (W)}}{\text{काळ (t)}}$

(3) $V = \frac{\text{प्रभार (Q)}}{\text{काळ (t)}}$ (4) $V = \frac{\text{प्रभार (Q)}}{\text{कार्य (W)}}$

The electric potential difference (V) between the two points in a conductor is expressed by

(1) $V = \frac{\text{Work done (W)}}{\text{Charge (Q)}}$ (2) $V = \frac{\text{Work done (W)}}{\text{Time (t)}}$

(3) $V = \frac{\text{Charge (Q)}}{\text{Time (t)}}$ (4) $V = \frac{\text{Charge (Q)}}{\text{Work done (W)}}$

---

25. एका पाण्याने भरलेल्या रबरी चेडूंच्या तळाशी छोटे छिद्र आहे. जर हा चेंडू साधा दोलक करण्यासाठी वापरला तर चेंडू दोलने घेत असताना दोलकाचा दोलन काल

(1) कमी होतो

(2) प्रथम कमी होतो व नंतर वाढतो

(3) प्रथम वाढतो व नंतर कमी होतो

(4) वाढतो

A rubber ball filled with water is having a small hole at the bottom. If this ball is used as the bob of a simple pendulum, then the time period of such a pendulum will ____________ as the ball oscillates.

(1) decrease

(2) first decrease and then increase

(3) first increase and then decrease

(4) increase

26. + 4 m आणि – 2 m नाभीय अंतरे असलेले दोन पातळ भिंगे एकमेकांना स्पर्श करून ठेवली. तर त्यांच्या संयोगी भिंगाचे नाभीय अंतर किती ?

(1) – 4 m (2) + 2 m (3) + 4 m (4) – 2 m

Two thin lenses of focal length + 4 m and – 2 m are placed in contact. What is the focal length of the combined lens ?

(1) – 4 m (2) + 2 m (3) + 4 m (4) – 2 m

27. वातानुकूलित यंत्रात प्रशीतक म्हणून खालीलपैकी काय वापरतात ?

(1) कार्बन टेट्राक्लोराईड (2) मिथेन

(3) क्लोरोफॉर्म (4) फ्रेऑन

Which of the following chemicals is used as a cooling agent in air-conditioners ?

(1) Carbon tetrachloride (2) Methane

(3) Chloroform (4) Freon

28. एखाद्या द्रावणाचा pH जर 7 असल्यास. ते द्रावण ________ असते.

(1) आम्लधर्मी (2) आम्लारिधर्मी (3) अल्कलाईन (4) उदासीन

If the pH value of a solution is 7, then the solution is

(1) acidic (2) basic (3) alkaline (4) neutral

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

29. α, β, γ या किरणांच्या धातूच्या पत्र्यातून आरपार जाण्याच्या क्षमतेनुसार क्रमसंबंध ओळखा.

(1) $\gamma > \beta > \alpha$ (2) $\alpha > \beta > \gamma$

(3) $\beta > \alpha > \gamma$ (4) $\alpha > \gamma > \beta$

The order of penetration power of α, β and γ rays through a metal sheet is _____ .

(1) $\gamma > \beta > \alpha$ (2) $\alpha > \beta > \gamma$

(3) $\beta > \alpha > \gamma$ (4) $\alpha > \gamma > \beta$

---

30. मध्यम तापमानावर खालीलपैकी कोणते संयुग तापविले असता ऑक्सिजन बाहेर टाकला जातो ?

(1) क्युप्रिक ऑक्साइड (2) मर्क्युरिक ऑक्साइड

(3) झिंक ऑक्साइड (4) ॲल्युमिनिअम ऑक्साइड

On moderate heating, which of the following compounds gives off oxygen ?

(1) Cupric oxide (2) Mercuric oxide

(3) Zinc oxide (4) Aluminium oxide

---

31. ज्या तापमानास हवा बाष्पाने संतृप्त होते, त्या तापमानास ________ म्हणतात.

(1) गोठण बिंदू (2) द्रवणांक

(3) दवबिंदू (4) उत्कलनांक

The temperature at which air becomes saturated with water vapour is called

(1) freezing point (2) melting point

(3) dew point (4) boiling point

---

32. खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्रामधून मिथेन वायूची निर्मिती होते ?

(1) गव्हाचे शेत (2) भाताचे शेत

(3) कापसाचे शेत (4) भुईमूगाचे शेत

From which of the following is methane gas produced ?

(1) Wheat field (2) Paddy field

(3) Cotton field (4) Groundnut field

---

33. मानवी गलगंड ________ याच्याशी संबंधित आहे.

(1) अन्नातील आयोडिनची कमतरता

(2) अवटू ग्रंथीचे जास्त वेगाने कार्य होणे

(3) रक्तामधील आयोडिनचे (I_2) अतिवेगाने शोषण होणे

(4) वरील सर्व

Human goitre is related to

(1) iodine deficiency in the diet

(2) overactivity of the thyroid

(3) accelerated uptake of I_2 from the blood

(4) All of the above

---

34. सध्या इन्सुलिन हे औषध कमी किंमतीत मिळते आहे. त्याचे कारण म्हणजे

(1) जनुकीय परिवर्तित जीवाणू ते तयार करतात

(2) येथे जीवाणूंना दिले जाणारे अन्न अतिशय स्वस्त आहे

(3) किण्वनाची प्रक्रिया अतिशय वेगवान असते

(4) किण्वन करण्याची जी संयत्रे वापरली जातात ती वर्षानुवर्ष टिकतात

Insulin doses are available today at low costs because

(1) GM bacteria produce it

(2) Bacterial food used here is inexpensive

(3) Process of fermentation is very fast

(4) Fermentation vessels can be used for several years

---

35. मानवाच्या सर्वसाधारण आरोग्याविषयी संबंधित 'ब्रोका निर्देशक' खालीलपैकी कोणाच्या वजाबाकीने मिळतो ?

(1) कि. ग्रॅम मधील वजन आणि मीटर मधील उंची

(2) सेंमी. मधील उंची आणि 100

(3) मीटर मधील उंची आणि कि. ग्रॅम मधील वजन

(4) कि. ग्रॅम मधील वजन आणि सेंमी. मधील उंची

'Broca Index' is concerned with calibration of general health in humans. It is obtained by subtraction of

(1) weight in kg and height in metres

(2) height in cm and 100

(3) height in metres and weight in kg

(4) weight in kg and height in cm

---

36. मादक पेये तयार करण्यासाठी ________ वापरले जात नाही.

(1) ग्लुकोज (2) फ्रुक्टोज

(3) ईस्ट (4) यापैकी कोणतेही नाही

While preparing liquors, __________ is not added.

(1) glucose (2) fructose

(3) yeast (4) None of the above

---

37. पुढीलपैकी कोणास अन्नामधून जास्तीत जास्त प्रथिने घेण्याची गरज असेल ?
(1) 12 ते 18 वर्षे वयोगटातील वयात येणारी व्यक्ती
(2) गरोदर स्त्री
(3) शेतावर काम करणारी व्यक्ती
(4) शास्त्रज्ञ

Who requires highest amount of proteins in his/her diet ?
(1) An adolescent between 12 to 18 years of age
(2) A pregnant woman
(3) A farm worker
(4) A scientist

---

38. मेद हे अन्नशंकूच्या टोकास दाखविले जातात कारण
(1) मेद हा आपल्या पेशींमध्ये सहजरित्या शोषले जातात
(2) मेद आपल्या पेशींमध्ये अनेक प्रकारची कार्ये करतात
(3) मेदांचे ऑक्सिडीकरण सहजरित्या होते
(4) मेद आपल्या पेशींमध्ये कधीही साठविले जात नाहीत

Fats are shown at the apex of food pyramid because fats
(1) are easily absorbed in our cell
(2) perform several functions in a cell
(3) are easily oxidised
(4) are never stored in our body

---

39. मानवी आरोग्याच्या स्थितीमध्ये सतत प्रगतिशील सुधारणा होण्याच्या क्रियेस ________ म्हणतात.
(1) सामाजिक आरोग्य (2) आरोग्य विकास
(3) वैयक्तिक आरोग्यशास्त्र (4) सामाजिक आरोग्यशास्त्र

The process of continuous progressive improvement of the health status of a population is called
(1) public health (2) health development
(3) personal hygiene (4) community hygiene

---

40. पुढीलपैकी कोणता रोग वंशागत आहे ?
(1) उच्चरक्तदाब (2) मधुमेह
(3) कुष्ठरोग (4) वरीलपैकी (1) व (2) दोन्ही

Which of the following is an inherited disease ?
(1) Hypertension (2) Diabetes
(3) Leprosy (4) Both (1) and (2) above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

41. इ.स. 1857 च्या उठावाच्या दरम्यान आणि नंतर भारतीयांचे मुख्य उद्दिष्टय कोणते होते ?
(1) इंग्रजांना समूळ नष्ट करणे
(2) इंग्रजांना सहकार्य करणे
(3) इंग्रजांना विरोध करणे
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which was the main objective of Indians during and after the revolt of 1857 A.D. ?
(1) To uproot the British
(2) To co-operate with the British
(3) To oppose the British
(4) None of the above

---

42. भिल्लाचा उठाव ____________ येथे झाला.
(1) पुणे (2) खानदेश (3) मुंबई (4) कोंकण

Bhil Unrest took place at
(1) Pune (2) Khandesh (3) Mumbai (4) Konkan

---

43. इ.स. 1848 ते 1856 या काळात अनेक संस्थाने कोणी खालसा केली ?
(1) लॉर्ड रिपन
(2) लॉर्ड विल्यम बेंटिंक
(3) लॉर्ड कॉर्नवालिस
(4) लॉर्ड डलहौसी

Who annexed many Indian Princely States between 1848 and 1856 A.D. ?
(1) Lord Ripon
(2) Lord William Bentinck
(3) Lord Cornwallis
(4) Lord Dalhousie

---

44. जलियांवाला बागेतील निरपराधी निःशस्त्र जनतेवर गोळीबार करण्याचे आदेश कोणी दिले ?
(1) जनरल डायर
(2) ओ'ड्वायर
(3) चेम्सफर्ड
(4) कर्झन

Who issued an order to fire at the unarmed innocent crowd gathered for a meeting at Jallianwalla Bagh ?
(1) General Dyer
(2) O'Dwyer
(3) Chelmsford
(4) Curzon

---

45. इ.स. 1932 मध्ये डॉ. आंबेडकर आणि महात्मा गांधी यांच्यात झालेला करार
(1) जातीय निवाडा
(2) पुणे करार
(3) अस्पृश्योद्धार संबंधीची रूपरेषा
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

The agreement made between Dr. Ambedkar and Mahatma Gandhi in the year 1932 A.D. is
(1) Communal Award
(2) Poona Pact
(3) An outline regarding the upliftment of untouchables
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

46. 'भारत सेवक समाज' या संस्थेचे संस्थापक कोण होते ?

(1) दादाभाई नौरोजी (2) गोपाळ कृष्ण गोखले
(3) महात्मा गांधी (4) बिपिन चंद्र पाल

Who was the founder of 'Bharat Sevak Samaj' ?

(1) Dadabhai Naoroji (2) Gopal Krishna Gokhale
(3) Mahatma Gandhi (4) Bipin Chandra Pal

---

47. सप्टेंबर 1916 मध्ये, 'होमरूळ लीग' ची स्थापना ________ यांनी केली.

(1) इंदुलाल याज्ञिक (2) जॉर्ज अरूंडेल
(3) ॲनी बेझंट (4) गोपाळ कृष्ण गोखले

In September 1916, 'Home Rule League' was founded by

(1) Indulal Yagnik (2) George Arundale
(3) Annie Besant (4) Gopal Krishna Gokhale

---

48. महाराष्ट्रात __________ साली शेतकऱ्यांनी जमीनदार आणि सावकार यांच्याविरुद्ध उठाव केला.

(1) 1860 (2) 1873 (3) 1875 (4) 1905

In Maharashtra, the farmers revolted against zamindars and the money-lenders in

(1) 1860 (2) 1873 (3) 1875 (4) 1905

---

49. होमरूल चळवळ प्रथम कोणत्या देशात सुरू झाली होती ?

(1) दक्षिण आफ्रिका (2) आयरलैंड
(3) नेदरलँड (4) भारत

In which country was the Home Rule movement first started ?

(1) South Africa (2) Ireland
(3) Netherlands (4) India

---

50. महात्मा गांधींच्या अटकेनंतर गुजरातमधील धारासणा येथील सत्याग्रहाचे नेतृत्व कोणी केले ?

(1) श्रीकृष्ण सारडा (2) मल्लाप्पा धनशेट्टी
(3) कुर्बान हुसेन (4) सरोजिनी नायडू

After the arrest of Mahatma Gandhi, who led the Satyagraha at Dharasana in Gujarat ?

(1) Shrikrishna Sarada (2) Mallappa Dhanshetty
(3) Qurban Hussain (4) Sarojini Naidu

---

51. कोणत्या कायदयाने मुस्लिमांसाठी विभक्त मतदारसंघ निर्माण करण्यात आले ?

(1) 1813 (2) 1909 (3) 1919 (4) 1935

Which Act declared the separate electorates for Muslims ?

(1) 1813 (2) 1909 (3) 1919 (4) 1935

---

52. शेतकरी व ईस्ट इंडिया कंपनी यांचा ________ या महसूल पद्धतीत प्रत्यक्ष संबंध येत असे.

(1) रयतवारी (2) महालवारी
(3) कायमधारा (4) तालुकादारी

The farmers and the East India Company came in direct contact in the ________ system of revenue.

(1) Rayatwari (2) Mahalwari
(3) Permanent Settlement (4) Talukadari

---

53. ग्रँड ट्रंक मार्ग कोणत्या शहरांना जोडला जातो ?

(1) दिल्ली ते मुंबई (2) दिल्ली ते कोलकाता
(3) पुणे ते मुंबई (4) नाशिक ते सुरत

Which cities were connected by Grand Trunk Road ?

(1) Delhi to Mumbai (2) Delhi to Kolkata
(3) Pune to Mumbai (4) Nashik to Surat

---

54. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ह्यांनी आपल्या विचारांच्या प्रसारासाठी 'जनता पत्र' व ________ ह्या वृत्तपत्रांचा वापर केला.

(1) 'मूक नायक' (2) 'सुधारक'
(3) 'वर्तमान दीपिका' (4) 'विचारलहरी'

Dr. Babasaheb Ambedkar spread his message through the journals like 'Janata Patra' and ________.

(1) 'Mook Nayak' (2) 'Sudharak'
(3) 'Vartaman Deepika' (4) 'Vicharlahari'

---

55. जातीभेद व अस्पृश्यता निवारणासाठी ________ यांनी इ.स. 1944 मध्ये 'समता मंच' स्थापन केला.

(1) गोपाळ कृष्ण गोखले (2) ॲनी बेझंट
(3) महर्षि धोंडो केशव कर्वे (4) न्यायमूर्ती रानडे

To remove casteism and untouchability, ________ formed 'Samata Manch' in 1944 A.D.

(1) Gopal Krishna Gokhale (2) Annie Besant
(3) Maharshi Dhondo Keshav Karve (4) Justice Ranade

---

56. राजर्षी शाहू महाराजांचे मूळ घराणे कोणते ?

(1) निंबाळकर (2) भोंसले (3) घाटगे (4) पवार

What is the ancestral name of Rajarshi Shahu Maharaj's dynasty ?

(1) Nimbalkar (2) Bhonsle (3) Ghatge (4) Pawar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

57. 1875 साली आर्य समाजाची स्थापना ________ यांनी केली.
(1) स्वामी विवेकानंद (2) स्वामी दयानंद सरस्वती
(3) रामकृष्ण परमहंस (4) राजा राममोहन रॉय
In 1875, the 'Arya Samaj' was established by
(1) Swami Vivekananda (2) Swami Dayanand Saraswati
(3) Ramkrishna Paramahansa (4) Raja Rammohan Roy

---

58. पुणे येथे इ.स. ________ मध्ये महात्मा फुले यांनी मुलींची पहिली शाळा काढली.
(1) 1848 (2) 1851 (3) 1873 (4) 1883
At Pune, Mahatma Phule started first school for girls in the year
(1) 1848 (2) 1851 (3) 1873 (4) 1883

---

59. सन् 1873 मध्ये महात्मा ज्योतीबा फुले यांनी सत्यशोधक समाजाची स्थापना. ________ साठी केली.
(1) धार्मिक चळवळीसाठी
(2) इंग्रज सरकारविरुद्ध बंड करण्यासाठी
(3) ब्राह्मणी वृत्तीच्या जुलमातून सामान्य माणसाच्या मुक्तीसाठी
(4) राजकीय घडामोडींसाठी
Mahatma Jyotiba Phule founded Satyashodhak Samaj in 1873 for
(1) Religious movement
(2) Revolt against British Government
(3) Emancipation of common man from Brahmanical tyranny
(4) Political activities

---

60. 'गुलामगीरी' हे पुस्तक ________ यांनी लिहिली.
(1) महात्मा गांधी (2) महात्मा ज्योतीबा फुले
(3) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (4) नारायण गुरु
The book 'Gulamgiri' was written by
(1) Mahatma Gandhi (2) Mahatma Jyotiba Phule
(3) Dr. Babasaheb Ambedkar (4) Narayan Guru

---

61. पाणी पुरवठ्यासाठी, धरवाची उभारणी, रीतीचे आधुनिकीकरण, जातीवंत जनावरांची पैदास, फलोद्यान शास्त्र व संरक्षण या विषयाबाबतच्या दूरदर्शी संकल्पना प्रथम ________ यांनी मांडल्या.
(1) न्यायमूर्ती म.गो. रानडे (2) महात्मा ज्योतीबा फुले
(3) महाराजा सयाजीराव गायकवाड (4) लोकमान्य टिळक
Construction of Dams for Irrigation, Modernization of Agriculture, Animal Husbandry, Introduction of Horticulture and Conservation of Forests — these modern concepts were first visualized by
(1) Justice M.G. Ranade (2) Mahatma Jyotiba Phule
(3) Maharaja Sayajirao Gaekwad (4) Lokmanya Tilak

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

62. "इष्ट भसेल ते बोलणार आणि साध्य असेल ते करणार." हे खालीलपैकी कोणाचे ब्रीद्वाक्य आहे ?
(1) लोकमान्य टिळक (2) गोपाळ कृष्ण गोखले
(3) गोपाळ गणेश आगरकर (4) न्यायमूर्ती रानडे
"I shall speak apt and do whatever possible only." Who said this ?
(1) Lokmanya Tilak (2) Gopal Krishna Gokhale
(3) Gopal Ganesh Agarkar (4) Justice Ranade

---

63. ________ यांनी 'सुधारक' वृत्तपत्र सुरू केले.
(1) गोपाळ गणेश आगरकर (2) गोपाळ हरि देशमुख
(3) बाळ गंगाधर टिळक (4) डॉ. पंजाबराव देशमुख
A newspaper 'Sudharak' was started by
(1) Gopal Ganesh Agarkar (2) Gopal Hari Deshmukh
(3) Bal Gangadhar Tilak (4) Dr. Panjabrao Deshmukh

---

64. ________ म्हणाळे कि, "सामाजिक सुधारणे शिवाय राजकीय चळवळ निरुपयोगी आहे."
(1) आर.जी. भांडारकर (2) जी.के. गोखले
(3) डी.के. कर्वे (4) जी.जी. आगरकर
________ said that "Without social development political movement has no use."
(1) R.G. Bhandarkar (2) G.K. Gokhale
(3) D.K. Karve (4) G.G. Agarkar

---

65. गोपाळ गणेश आगरकर यांचा जन्म कऱ्हाडजवळ ________ या गांवी झाला.
(1) टेंभू (2) शेखली (3) दापोळी (4) खेड
Gopal Ganesh Agarkar was born in the village ________ near Karad.
(1) Tembhu (2) Shekhali (3) Dapoli (4) Khed

---

66. छत्रपती साहूंना ________ या नावाने ओळखले जात असे.
(1) लोकांचा राजा (2) प्रजेचा राजा
(3) महाराजा (4) बहुजन समाज व दलितांचा राजा
Chhatrapati Shahu was known as a
(1) Lokancha Raja (2) Prajecha Raja
(3) Maharaja (4) Bahujan Samaj Dalitancha Raja

---

67. ________ यांनी 'महारवतने' रद्द करण्याची आज्ञा केली ?
(1) ब्रिटीश सरकार (2) पंजाबराव देशमुख
(3) कृष्णराव भाळेकर (4) छत्रपती शाहू महाराज
________ issued an order abolishing the 'Mahar vatan'.
(1) British Government (2) Panjabrao Deshmukh
(3) Krishnarao Bhalekar (4) Chhatrapati Shahu Maharaj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

68. स्वतःच्या संस्थानात मागास वर्गा करीता 50% आरक्षण ठेवणारे महाराष्ट्रातील पहिले समाजसुधारक कोण ?

(1) विठ्ठल रामजी शिंदे (2) बाळासाहेब औंधकर

(3) छत्रपती शाहू महाराज (4) पंतसचिव भोरकर

In Maharashtra, who was the first social reformer who had given 50% reservation for backward classes in his Princely State ?

(1) Vitthal Ramji Shinde (2) Balasaheb Aundhkar

(3) Chhatrapati Shahu Maharaj (4) Pantsachiv Bhorkar

---

69. राजर्षी शाहू महाराज 1920 साली ________ येथे झालेल्या ब्राह्मणेतर सामाजिक परिषदेचे अध्यक्ष होते.

(1) हुबळी (2) कोल्हापूर (3) बेळगांव (4) माणगांव

Rajarshi Shahu Maharaj was the President of Non-Brahmin Social Conference in 1920 at

(1) Hubli (2) Kolhapur (3) Belgaum (4) Mangaon

---

70. महर्षी कर्वे यांचा जन्म __________ रोजी झाला.

(1) 18 एप्रिल 1858 (2) 18 एप्रिल 1758

(3) 18 एप्रिल 1859 (4) 18 एप्रिल 1759

Maharshi Karve was born on

(1) 18 April 1858 (2) 18 April 1758

(3) 18 April 1859 (4) 18 April 1759

---

71. इ.स. 1907 मध्ये महर्षी कर्वे यांनी हिंगणे येथे _________ या संस्थेची स्थापना केली.

(1) अनाथ बालिकाश्रम

(2) महाराष्ट्र ग्राम प्राथमिक शिक्षण मंडळ

(3) महिला विद्यालय

(4) समता मंच

In 1907 A.D. Maharshi Karve established the institution __________ at Hingane.

(1) Anath Balikashram

(2) Maharashtra Gram Prathamik Shikshan Mandal

(3) Mahila Vidyalaya

(4) Samta Manch

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

72. महर्षी कर्वे यांनी ________ येथील विधवेशी पुनर्विवाह केला होता.

(1) सेवा सदन (2) शारदाश्रम

(3) अनाथ बालिकाश्रम (4) मुक्ती सदन

Maharshi Karve was remarried to a widow from

(1) Seva Sadan (2) Shardashram

(3) Anath Balikashram (4) Mukti Sadan

73. 1958 साली 'भारत रत्न' हा गौरव मिळवणारे महाराष्ट्रातील समाजसुधारक कोण ?

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) डॉ. पंजाबराव देशमुख

(3) धोंडो केशव कर्वे (4) मुकुंदराव पाटील

Who was the social reformer from Maharashtra to whom 'Bharat Ratna' was awarded in 1958 ?

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Dr. Panjabrao Deshmukh

(3) Dhondo Keshav Karve (4) Mukundrao Patil

74. 'बहिष्कृत हितकारिणी सभा' कोणी स्थापन केली ?

(1) महात्मा ज्योतीबा फुले (2) विठ्ठल रामजी शिंदे

(3) छत्रपती शाहू महाराज (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who founded 'Bahiskrit Hitakarini Sabha' ?

(1) Mahatma Jyotiba Phule (2) Vitthal Ramji Shinde

(3) Chhatrapati Shahu Maharaj (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

75. 'मूकनायक' हे नियतकालिक ________ यांनी सुरू केले.

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) छत्रपती शाहू महाराज

(3) गोपाळ बाबा वळंगकर (4) धोंडो केशव कर्वे

The periodical 'Mooknayak' was started by

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Chhatrapati Shahu Maharaj

(3) Gopal Baba Valangkar (4) Dhondo Keshav Karve

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

76. इ.स. 1927 या वर्षी महाड येथे 'चवदार तळे' सत्याग्रह कोणी सुरू केला ?

(1) महात्मा गांधी (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

(3) वि.दा. सावरकर (4) विठ्ठल रामजी शिंदे

Who launched satyagraha of the 'Chavdar Tale' at Mahad in 1927 A.D. ?

(1) Mahatma Gandhi (2) Dr. Babasaheb Ambedkar

(3) V.D. Savarkar (4) Vitthal Ramji Shinde

---

77. डॉ. आंबेडकरांनी गोलमेज परिषदेत ________ मागणी केली.

(1) स्वतंत्र मतदारसंघ (2) आरक्षण

(3) स्त्री शिक्षण (4) मंदिर प्रवेश

Dr. Ambedkar demanded ________ in Round Table Conference.

(1) Separate electorate (2) Reservation

(3) Education for women (4) Temple entry

---

78. ________ हे सामाजिक क्रांतीचे जनक होते.

(1) भाऊ दाजी लाड (2) विष्णुशास्त्री चिपळुणकर

(3) विष्णुबूवा ब्रह्मचारी (4) महात्मा ज्योतीबा फुळे

________ was the father of Social Revolution.

(1) Bhau Daji Lad (2) Vishnushastri Chiplunkar

(3) Vishnubuva Brahmachari (4) Mahatma Jyotiba Phule

---

79. ________ चा आधार घेउन आगरकरांनी सामाजिक सुधारणेचा पुरस्कार केला.

(1) प्रारब्ध (2) रूढी (3) बुद्धिप्रामाण्यवाद (4) धर्म

________ was the base of Agarkar's Social Reform.

(1) Fatalism (2) Convention (3) Rationalism (4) Religion

---

80. 'मिस क्लार्क वसतीगृहाची' सुरूवात शाहू महाराजांनी ________ विद्यार्थ्यांसाठी केली होती.

(1) अस्पृश्य (2) ब्राह्मण

(3) जैन (4) मराठा

'Miss Clark Hostel' was started by Shahu Maharaj for ________ students.

(1) Untouchable (2) Brahmin

(3) Jain (4) Maratha

---

81. महाराष्ट्र राज्यात __________ या जिल्ह्यामध्ये अरण्यांची टक्केवारी सर्वात जास्त आहे.

(1) सिंधुदुर्ग (2) गडचिरोली

(3) औरंगाबाद (4) सोलापूर

Percentage of forest is maximum in __________ district of Maharashtra state.

(1) Sindhudurg (2) Gadchiroli

(3) Aurangabad (4) Sholapur

---

82. आपण महाराष्ट्रामध्ये पश्चिमेकडुन पूर्वेकडे जातो तेव्हा विविध नदयांची खोरी पार करतो. त्यांचा क्रम खालीलपैकी कोणता ?

(1) भीमा, वैनगंगा, सीना, सावित्री

(2) वैनगंगा, सीना, भीमा, सावित्री

(3) सावित्री, भीमा, सीना, वैनगंगा

(4) वैनगंगा, भीमा, सीना, सावित्री

When we travel from west to east in Maharashtra, we cross different river basins. They are in the following sequence :

(1) Bhima, Vainaganga, Seena, Savitri

(2) Vainaganga, Seena, Bhima, Savitri

(3) Savitri, Bhima, Seena, Vainaganga

(4) Vainaganga, Bhima, Seena, Savitri

---

83. महाराष्ट्र राज्याची पूर्व-पश्चिम लांबी सुमारे __________ किमी आहे.

(1) 600 किमी (2) 700 किमी (3) 720 किमी (4) 800 किमी

The length of Maharashtra state from east to west is about

(1) 600 km (2) 700 km (3) 720 km (4) 800 km

---

84. खालीलपैकी कोणते स्थान महाराष्ट्रातील उर्जा निर्मिती केंद्र ***नाही*** ?

(1) उरण (2) खापरखेडा

(3) अंबरनाथ (4) परळी

Which of the following is ***not*** a power generation centre in Maharashtra ?

(1) Uran (2) Khaparkheda

(3) Ambarnath (4) Parali

---

85. ________ हि वर्धा नदीची उपनदी आहे.

(1) पेनगंगा (2) भीमा
(3) येरळा (4) पंचगंगा

________ is a tributary of the river Wardha.

(1) Penganga (2) Bhima
(3) Yerala (4) Panchganga

86. पर्जन्यछायेच्या प्रदेशामध्ये ________ चे स्थान आहे.

(1) महाड (2) वाई
(3) महाबळेश्वर (4) नाशिक

The location of ________ is in the rain shadow region.

(1) Mahad (2) Wai
(3) Mahabaleshwar (4) Nashik

87. खालीलपैकी भाताची कोणती जात संकरीत ***नाही*** ?

(1) इंद्रायणी (2) जया
(3) हंसा (4) हिरामोती

Which of the following varieties of rice is ***not*** hybrid ?

(1) Indrayani (2) Jaya
(3) Hansa (4) Hiramoti

88. महाराष्ट्राच्या पठारी विभागामध्ये ________ मृदा मोठ्या प्रमाणात विखुरलेली आढळते.

(1) काळी (2) तांबडी (3) गाळाची (4) जांभी

________ soil is widespread in the plateau region of Maharashtra.

(1) Black (2) Red (3) Alluvial (4) Laterite

89. ________ या सरोवराची निर्मिती उलकापातामधून झालेली आहे.

(1) चिलका (2) लोणार (3) सांभार (4) पुलीकेत

The ________ lake has been formed due to a meteoric fall.

(1) Chilka (2) Lonar (3) Sambhar (4) Pulicat

90. माथेरान हे __________ वस्तीचे उदाहरण आहे.

(1) रेषीय (2) जुळी (3) गोलाकार (4) डोंगरमाथा

Matheran is an example of _________ settlement.

(1) Linear (2) Twin (3) Circular (4) Hill top

---

91. महाराष्ट्रातील _________ येथे सर्वात जास्त पाउस पडतो.

(1) चिखलदरा (2) तोरणमाळ (3) आंबोली (4) गडचिरोली

In Maharashtra _________ receives the highest rainfall.

(1) Chikhaldara (2) Toranmal (3) Amboli (4) Gadchiroli

---

92. खालीलपैकी कोणती नदी पश्चिम वाहिनी ***नाही*** ?

(1) वैतरणा (2) तानसा (3) कोयना (4) शास्त्री

Which of the following is ***not*** a west-flowing river ?

(1) Vaitarana (2) Tanasa (3) Koyana (4) Shastri

---

93. भारताला _________ किलोमीटर लांबीची भूसीमा लाभलेली आहे.

(1) 14300 (2) 15200 (3) 16500 (4) 15000

India has land frontier of about __________ kilometres.

(1) 14300 (2) 15200 (3) 16500 (4) 15000

---

94. __________ हा भारतातील प्राचीन घडीचा पर्वत आहे.

(1) अरावली (2) सहयाद्री (3) विंध्य (4) निलगिरी

The oldest fold mountain in India is

(1) Aravalli (2) Sahyadri (3) Vindhya (4) Nilgiri

---

95. खालीलपैकी कोणती संज्ञा गाळाच्या जमीनिंशी संबंधित ***नाही*** ?

(1) खादर (2) भांगर (3) भाबर (4) रेगूर

Which of the following terms is ***not*** related with alluvial soil ?

(1) Khadar (2) Bhangar (3) Bhabar (4) Regur

---

96. गुजरात राज्यातील गिर अभयारण्य हे _________ साठी राखून ठेवण्यात आलेले आहे.

(1) वाघ (2) हत्ती (3) सिंह (4) गेंडा

Wildlife sanctuary at Gir in Gujarat state is reserved for

(1) Tiger (2) Elephant (3) Lion (4) Rhinoceros

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

97. जमशेदपूर हे औद्योगिक शहर __________ या नदीवर वसले आहे.

(1) महानदी (2) सोन (3) सुवर्णरेखा (4) गंगा

Jamshedpur is an industrial city situated on the bank of __________ river.

(1) Mahanadi (2) Son (3) Suvarnrekha (4) Ganga

---

98. भारतात चहा उत्पादनात __________ राज्याचा प्रथम क्रमांक आहे.

(1) आसाम (2) बिहार (3) महाराष्ट्र (4) ओरिसा

In India __________ state ranks first in tea production.

(1) Assam (2) Bihar (3) Maharashtra (4) Orissa

---

99. रेल्वे विद्युतीकरणामध्ये भारताचा जगात कितवा क्रमांक लागतो ?

(1) प्रथम (2) द्वितीय (3) तृतीय (4) चतुर्थ

The rank of India in terms of railway electrification in the world is

(1) first (2) second (3) third (4) fourth

---

100. गंगा नदी मैदानी (सखळ) प्रदेशात __________ जवळ प्रवेश करते.

(1) रूद्रप्रयाग (2) ऋषिकेश

(3) अलाहबाद (4) गढवाल

River Ganga enters the plains at

(1) Rudraprayag (2) Rishikesh

(3) Allahabad (4) Garhwal

---

101. __________ राज्यातील लोह-पोलाद कारखान्याची निर्मिती ही सहाव्या पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.

(1) कर्नाटक (2) बिहार

(3) महाराष्ट्र (4) ओरिसा

The formation of Iron & Steel industry in __________ state is the result of Sixth Five Year Plan.

(1) Karnataka (2) Bihar

(3) Maharashtra (4) Orissa

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

102. दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेची अम्मलबजावणी __________ या काळात करण्यात आली.

(1) 1950 ते 1955 (2) 1956 ते 1961

(3) 1952 ते 1957 (4) 1961 ते 1966

The Second Five Year Plan was implemented during the period from

(1) 1950 to 1955 (2) 1956 to 1961

(3) 1952 to 1957 (4) 1961 to 1966

---

103. चौथी पंचवार्षिक योजना कोणत्या साली सुरू झाली ?

(1) 1974 (2) 1966 (3) 1969 (4) 1970

In which year was the Fourth Five Year Plan started ?

(1) 1974 (2) 1966 (3) 1969 (4) 1970

---

104. राज्य नियोजन आयोगाचा अध्यक्ष कोण असतो ?

(1) राज्यपाल (2) मुख्यमंत्री

(3) अर्थमंत्री (4) योजनामंत्री

Who is the Chairman of State Planning Commission ?

(1) Governor (2) Chief Minister

(3) Finance Minister (4) Planning Minister

---

105. दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेची अम्मलबजावणी पूर्णतः होउ शकली नाही याचे कारण म्हणजे

(1) अन्नधान्याची तीव्र टंचाई (2) परकिय चलनाची तीव्र टंचाई

(3) युद्धावर झालेला प्रचंड खर्च (4) राजकीय संघर्ष

The Second Five Year Plan could not be implemented fully because of the

(1) acute shortage of food grains (2) acute shortage of foreign exchange

(3) over expenditure on war (4) political crisis

---

106. दामोदर खोरे योजना ही __________ पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.

(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तिसऱ्या (4) पाचव्या

The formation of Damodar Valley Project is the result of __________ Five Year Plan.

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fifth

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

107. जास्तीतजास्त किती दिवस अर्थविषयक विधेयक राज्यसभा स्वतःकडे ठेवू शकते ?

(1) 7 (2) 15 (3) 16 (4) 14

For how many maximum days can the Rajya Sabha keep the Money Bill ?

(1) 7 (2) 15 (3) 16 (4) 14

---

108. संघीय शासन व्यवस्थेमध्ये

(1) सत्तेचे केंद्रीकरण केलेले असते

(2) सत्तेचे विकेंद्रीकरण केलेले असते

(3) यामध्ये केवळ एकच सरकार असते

(4) यामध्ये केवळ प्रांतीय सरकारे असतात

What is federal form of government ?

(1) There is centralisation of power

(2) There is decentralisation of power

(3) There is only one central government

(4) There are only provincial governments

---

109. भारताच्या घटना समितीचे पहिले अधिवेशन केव्हा झाले ?

(1) 8 डिसेंबर, 1946 (2) 9 डिसेंबर, 1946

(3) 15 डिसेंबर, 1946 (4) 15 ऑगस्ट, 1947

When was the first meeting of the Constituent Assembly held in India ?

(1) 8th December, 1946 (2) 9th December, 1946

(3) 15th December, 1946 (4) 15th August, 1947

---

110. भारतात सर्वोच्च न्यायालयात मुख्य न्यायमुर्तीसह किती न्यायमुर्ती आहेत ?

(1) 25 (2) 26 (3) 27 (4) 17

How many Justices are there in the Supreme Court of India including the Chief Justice ?

(1) 25 (2) 26 (3) 27 (4) 17

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

111. पहिल्या बैठकीच्या वेळी घटना समितीचे उपाध्यक्ष म्हणून कोणाला मनोनीत करण्यात आले होते ?

(1) के. संथानम (2) अबुल कलाम आझाद

(3) जॉन मथाई (4) फ्रँक अँथोनी

Who was nominated as Vice-President of the Constituent Assembly in its first session ?

(1) K. Santhanam (2) Abul Kalam Azad

(3) John Matthai (4) Frank Anthony

112. पंतप्रधानाच्या निर्देशावरून जर एखादा केंद्रीयमंत्री राजीनामा देत नसेल तर

(1) राष्ट्रपती त्यास पदावरून काढून टाकू शकतात

(2) पंतप्रधान त्यास पदावरून काढून टाकतात

(3) पंतप्रधान स्वतः च राजीनामा देतात

(4) लोकसभा त्याच्या/तिच्या विरुद्ध ठराव पास करते

If any Central Minister doesn't offer his resignation despite the directions of the Prime Minister, then

(1) the President can dismiss him

(2) the Prime Minister can dismiss him

(3) the Prime Minister may resign

(4) the Lok Sabha will pass resolution against him/her

113. भारतातील कोणत्या घटकराज्याची स्वतःची स्वतंत्र राज्य घटना आहे ?

(1) जम्मू आणि काश्मीर (2) महाराष्ट्र

(3) बिहार (4) आंध्र प्रदेश

Which State in India has its own separate Constitution ?

(1) Jammu and Kashmir (2) Maharashtra

(3) Bihar (4) Andhra Pradesh

114. _________ हे भारतीय घटना समितीचे अध्यक्ष होते.

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) वल्लभभाई पटेल

(3) डॉ. राजेंद्र प्रसाद (4) पं. नेहरू

_________ was the President of the Constituent Assembly of India.

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Vallabhbhai Patel

(3) Dr. Rajendra Prasad (4) Pt. Nehru

115. महाराष्ट्रातील एकूण तालुक्यांची संख्या ________ आहे.

(1) 350 (2) 355 (3) 351 (4) 357

The total number of talukas in Maharashtra is

(1) .350 (2) 355 (3) 351 (4) 357

---

116. विधानपरिषदेतील किती सदस्य हे शिक्षक मतदार संघातू निवडले जातात ?

(1) 1/2 (2) 1/4 (3) 1/12 (4) 1/3

How many members of the Vidhan Parishad are elected from teachers' constituency ?

(1) 1/2 (2) 1/4 (3) 1/12 (4) 1/3

---

117. भारतात घटनात्मकरित्या किती भाषाना मान्यता देण्यात आली आहे ?

(1) 14 (2) 18 (3) 20 (4) 22

How many languages are constitutionally approved in India ?

(1) 14 (2) 18 (3) 20 (4) 22

---

118. राज्यपाल कोणास जबाबदार असतो ?

(1) मुख्यमंत्री (2) गृहमंत्री

(3) पंतप्रधान (4) भारताचे राष्ट्रपती

To whom is the Governor responsible ?

(1) The Chief Minister (2) The Home Minister

(3) The Prime Minister (4) The President of India

---

119. __________ हे भारताचे 25वे राज्य बनले.

(1) गोवा (2) मिझोरम (3) सिक्कीम (4) झारखंड

________ became the 25th state in India.

(1) Goa (2) Mizoram (3) Sikkim (4) Jharkhand'

---

120. _________ हे मुख्यमंत्री आणि मंत्रिमंडळाच्या सल्ल्याने आपले अधिकार वापरू शकतात.

(1) राष्ट्रपती (2) पंतप्रधान

(3) राज्यपाल (4) सरन्यायाधीश

___________ can use his powers on the advice of the Chief Minister and the Council of Ministers.

(1) President (2) Prime Minister

(3) Governor (4) The Chief Justice

---

121. ग्रामसेवकाची निवड कोण करते ?

(1) पंचायत समिति (2) ग्राम पंचायत

(3) राज्य शासन (4) जिल्हा निवड मंडळ

Who selects the Gramsevaks ?

(1) Panchayat Samiti (2) Gram Panchayat

(3) State Government (4) District Selection Board

---

122. जिल्हापरिषदेमध्ये किती सभासद असू शकतात ?

(1) 50 ते 75 (2) 60 ते 75 (3) 20 ते 75 (4) 35 ते 75

How many members can be in the Zilla Parishad ?

(1) 50 to 75 (2) 60 to 75 (3) 20 to 75 (4) 35 to 75

---

123. ग्राम पंचायतीला कर्ज कोण मंजूर करू शकतो ?

(1) राज्य सरकार (2) जिल्हाधिकारी

(3) जिल्हा परिषद (4) पंचायत समिती

Who can sanction the loan to Gram Panchayats ?

(1) State Government (2) Collector

(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Samiti

---

124. महाराष्ट्रात जिल्हा परिषदेची स्थापना ________ मध्ये झाली.

(1) 1960 (2) 1950 (3) 1947 (4) 1924

Zilla Parishad was started in Maharashtra in the year

(1) 1960 (2) 1950 (3) 1947 (4) 1924

---

125. गावाच्या विकाससंबंधी अंतिम निर्णय घेणारी सत्ता कोणती ?

(1) ग्राम पंचायत (2) ग्रामसेवक

(3) सरपंच (4) ग्राम सभा

Which is the final decision-making authority regarding the development of a village ?

(1) Gram Panchayat (2) Gramsevak

(3) Sarpanch (4) Gram Sabha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

126. सर्वोत्कृष्ट चित्रपट म्हणून 2010 मध्ये कोणत्या चित्रपटास ऑस्कर अवार्ड मिळाला ?

(1) द हर्ट लॉकर (2) ॲन एज्युकेशन

(3) इनग्लोरीयस बास्टर्ड (4) द सीक्रेट इन देअर आईज

Which movie received the Oscar Award in the Best Movie category in 2010 ?

(1) The Hurt Locker (2) An Education

(3) Inglorious Basterds (4) The Secret in Their Eyes

---

127. 2010 मध्ये भारतीय हॉकी संघाचे प्रशिक्षक कोण होते ?

(1) फ्लोरीसन फुक्स (2) जोश ब्रासा

(3) लोंबी (4) बेन्जामिन बेस

Who was the coach of the Indian Hockey team in 2010 ?

(1) Flourisan Fuex (2) Jose Brasa

(3) Lombi (4) Benzamin Base

---

128. महिला करिता राखीव जागा ठेवण्यासाठी घटनेची कितवी घटनादुरुस्ती करावी लागणार आहे ?

(1) 104वी (2) 108वी (3) 107वी (4) 106वी

What will be number of the amendment in the Constitution of India for women's reservation ?

(1) 104th (2) 108th (3) 107th (4) 106th

---

129. 'प्रकाशवाटा' हे आत्मचरित्र ________ या प्रसिद्ध व्यक्तीचे आहे.

(1) डॉ. प्रकाश आमटे (2) डॉ. अनिल अवचट

(3) डॉ. रघुनाथ माशेळकर (4) माधव कानिटकर

The autobiography 'Prakashwata' is by the following famous personality :

(1) Dr. Prakash Amte (2) Dr. Anil Awachat

(3) Dr. Raghunath Mashelkar (4) Madhav Kanitkar

---

130. रंगराजन कमिटी ही ________ संबंधित आहे.

(1) राष्ट्रीय बचत आणि गुंतवणूकीशी (2) गुजरात दंगलीशी

(3) मुंबई हल्ल्याशी (4) राजीव गांधी हत्येशी

Rangarajan Committee is related to

(1) National Savings and Investment (2) Gujarat Riots

(3) Mumbai Attack (4) Rajiv Gandhi Assassination

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

131. सौम्या स्वामीनाथन ह्या कशाशी संबंधित आहेत ?

(1) टेनिस (2) चेस (बुद्धिबळ)

(3) गिर्यारोहन (4) मॅरेथॉन

The name Soumya Swaminathan is related to

(1) Tennis (2) Chess

(3) Trekking (4) Marathon

---

132. स्वातंत्र्य सेनानी अहिल्याबाई रांगणेकर यांनी कोणत्या पक्षात काम केले ?

(1) मार्क्सवादी कम्युनिस्ट (2) समाजवादी पक्ष

(3) कॉंग्रेस (4) जनता पक्ष

For which party has freedom fighter Ahilyabai Rangnekar worked ?

(1) Communist Marxist (2) Samajwadi Party

(3) Congress (4) Janata Party

---

133. जैतापुर जवळ माडबन येथे कोणता उर्जा प्रकल्प उभा राहतो आहे ?

(1) समुद्र लाटावर आधारित (2) अणू उर्जा

(3) जल-विद्यूत (4) पवन उर्जा

Which power project is being constructed at Madban near Jaitapur ?

(1) Tidal energy (2) Nuclear energy

(3) Hydro-electric power (4) Windmill

---

134. फेब्रवारी 2011 पासून कोणती योजना राबविण्याचा निर्णय महाराष्ट्रराज्याने घेतला आहे ?

(1) निर्मल स्व-राज्य मोहिम

(2) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना

(3) यशवंत ग्राम समृद्धी योजना

(4) म. गांधी रोजगार योजना

Which scheme has the Government of Maharashtra decided to implement from February 2011 ?

(1) Nirmal Swarajya Mohim

(2) Swarnjayanti Gram Swarozgar Yojana

(3) Yashwant Gram Samriddhi Yojana

(4) M. Gandhi Rozgar Yojana

---

135. भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील सर्वात मोठी बँक कोणती ?

(1) रिझर्व बँक ऑफ इंडिया (2) स्टेट बँक ऑफ इंडिया
(3) बँक ऑफ इंडिया (4) कॅनरा बँक

Which is the largest Public Sector Bank in India ?

(1) Reserve Bank of India (2) State Bank of India
(3) Bank of India (4) Canara Bank

---

136. खालील ठिकाणांपैकी रेल्वे डब्यांच्या निर्मितीसाठी कोणते स्थळ प्रसिद्ध आहे ?

(1) नाशिक (2) कपूरथला (3) कानपूर (4) कोची

Which one of the following places is famous for production of railway coaches ?

(1) Nashik (2) Kapurthala (3) Kanpur (4) Kochi

---

137. डॉ. अभय बंग आणि डॉ. राणी बंग आदिवासींकरिता कोणत्या जिल्हयात आरोग्यविषयक कार्य करीत आहेत ?

(1) नंदूरबार (2) ठाणे (3) गडचिरोली (4) यवतमाळ

In which district are Dr. Abhay Bang and Dr. Rani Bang working to improve the health conditions of tribals ?

(1) Nandurbar (2) Thane (3) Gadchiroli (4) Yeotmal

---

138. खालीलपैकी कोणती जोडी कृषीविद्यापीठ व गांव यांच्या करीता बरोबर आहे ?

(1) मराठवाडा कृषी विद्यापीठ – राहुरी
(2) डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ – अकोला
(3) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कृषी विद्यापीठ – परभणी
(4) महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ – दापोली

Which is the correct pair in terms of the Agricultural University and its location ?

(1) Marathwada Agricultural University – Rahuri
(2) Dr. Panjabrao Deshmukh Agricultural University – Akola
(3) Dr. Babasaheb Ambedkar Agricultural University – Parbhani
(4) Mahatma Phule Agricultural University – Dapoli

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

139. _________ ह्यांना 'जयपूर फूट' चे जनक मानले जाते.

(1) डॉ. प्रमोद करण सेठी (2) डॉ. एम. खलीलुल्ला

(3) डॉ. व्ही. स्वामीनाथन (4) डॉ. पी.के. बनर्जी

_________ is the inventor of 'Jaipur Foot'.

(1) Dr. Pramod Karan Sethi (2) Dr. M. Khalilullah

(3) Dr. V. Swaminathan (4) Dr. P.K. Banerjee

---

140. मुलींसाठी धनलक्ष्मी योजना ही मार्च 2008 मध्ये सुरू करण्यात आली.

a. ही सर्वप्रथम सात राज्यात सुरू करण्यात आली.

b. मुलीला 2 लाखापर्यंत रक्कम मिळते.

(1) a आणि b दोन्ही बरोबर आहेत (2) a बरोबर आहे तर b चूक आहे

(3) a आणि b चूकीचे आहेत (4) a चूक आहे तर b बरोबर आहे

Dhanalaxmi Scheme for Girl Child was started in March 2008.

a. It was initially launched in 7 states.

b. The girl child gets upto 2 lakh rupees.

(1) a and b both are correct (2) a is correct and b is wrong

(3) a and b are incorrect (4) a is wrong and b is correct

---

141. 2010 चे अ.भा. मराठी साहित्य संमेलन कोठे झाले ?

(1) सांगली (2) मुंबई (3) यु.एस.ए. (4) ठाणे

Where was the A.I. Marathi Literary Conference 2010 held ?

(1) Sangli (2) Mumbai (3) U.S.A. (4) Thane

---

142. कोणत्या घटनादुरुस्ती अन्वये 6 ते 14 वयोगटातील बालकांसाठी मोफत व सक्तीचे प्राथमिक शिक्षण हा मूलभूत हक्क मानला आहे ?

(1) 42वी घटनादुरुस्ती (2) 73वी घटनादुरुस्ती

(3) 86वी घटनादुरुस्ती (4) 91वी घटनादुरुस्ती

Which Constitutional Amendment provides for Free and Compulsory Primary Education for the children aged between 6 to 14 years ?

(1) 42nd Amendment (2) 73rd Amendment

(3) 86th Amendment (4) 91st Amendment

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

143. भारताच्या आर्थिक नियोजनाचे खालीलपैकी कोणते ऊद्दीष्ट ***नाही*** ?

(1) लोकसंख्या वाढ (2) औद्योगिक वाढ

(3) स्वावलंबन (4) रोजगार निर्मिती

Which of the following is ***not*** an objective of India's economic planning ?

(1) Population growth (2) Industrial growth

(3) Self-reliance (4) Employment generation

---

144. खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्रातील सर्वोत्कृष्ट कार्यासाठी "ऑस्कर पुरस्कार" दिला जातो ?

(1) चित्रपट (2) साहित्य (3) क्रीडा (4) राजकारण

"Oscar Award" is given for the excellence in the field of

(1) Films (2) Literature (3) Sports (4) Politics

---

145. मार्च 2008 मध्ये ओरिसा राज्यात कोणत्या क्षेपणास्त्राची चाचणी घेतली गेली ?

(1) अग्नी-I (2) अग्नी-II (3) अग्नी-III (4) पृथ्वी

Which of the following missiles was test-fired from the launch site in Orissa in March 2008 ?

(1) Agni-I (2) Agni-II (3) Agni-III (4) Prithvi

---

146. ऑगस्ट 2008 मधील पंधरावी सार्क शिखर परिषद ___________ येथे आयोजित करण्यात आली.

(1) नवी दिल्ली (2) कोलंबो

(3) काठमांडू (4) इस्लामाबाद

The 15th SAARC Summit of August 2008 was held at

(1) New Delhi (2) Colombo

(3) Kathmandu (4) Islamabad

---

147. टाटा कंपनीचा नॅनो कार प्रकल्प गुजरात मध्ये कोठे आहे ?

(1) राजकोट (2) आणंद (3) सानंद (4) बडौदा

Where is Tata Motors Nano Car Project in Gujarat located ?

(1) Rajkot (2) Anand (3) Sanand (4) Baroda

---

148. जोड्या जुळवा :

	A		B
a.	पंडित रवि शंकर	(i)	तबला
b.	झाकिर हुसेन	(ii)	सरोद
c.	अमजद अली खान	(iii)	सितार
d.	हरी प्रसाद चौरसिया	(iv)	बासरी

(1) a-iv, b-i, c-ii, d-iii
(2) a-iii, b-i, c-ii, d-iv
(3) a-ii, b-iii, c-i, d-iv
(4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

Match the columns :

	A		B
a.	Pandit Ravi Shankar	(i)	Tabla
b.	Zakir Hussain	(ii)	Sarod
c.	Amjad Ali Khan	(iii)	Sitar
d.	Hari Prasad Chaurasia	(iv)	Flute

(1) a-iv, b-i, c-ii, d-iii
(2) a-iii, b-i, c-ii, d-iv
(3) a-ii, b-iii, c-i, d-iv
(4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

149. पंडित भीमसेन जोशी भारतातील कोणत्या गायन घराण्याचे मानले जातात ?

(1) डागर (2) किराणा (3) जयपूर (4) कर्नाटकी

Which gharana of Indian music is represented by Pandit Bhimsen Joshi ?

(1) Dagar (2) Kirana (3) Jaipur (4) Carnatic

150. कवी कुलगुरू कालीदास संस्कृत विद्यापीठ __________ येथे आहे.

(1) सेवाग्राम
(2) संगमनेर
(3) वाई
(4) रामटेक

Kavi Kulguru Kalidas Sanskrit University is located at

(1) Sewagram
(2) Sangamner
(3) Wai
(4) Ramtek

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK